

[Statsministeren.]

afkald på 1½ portion af dyrtids- og reguleringsstillægget, svarende til et beløb på 150 mill. kr., og så et lønstop 1 år frem i tiden, altså for det samme tidsrum, hvori der garanteredes imod prisstigning på de livsvigtige varer, jeg har nævnt. Jeg mener, dette var udtryk for en velovervejede samfunds-politik, og jeg mener også, at lønmodtagerne kunne være tjent med denne politik. Man må jo ikke glemme — det er fremhævet, og jeg nævner det, fordi man vil give det udseende af, at det, vi foreslog, var noget, der ensidigt lagde byrden over på lønmodtagerne —, man må ikke glemme det rent faktiske, at medens lønmodtagerne skal betale skat af lønstigningen, ville dette ikke være tilfældet med de prisnedsættelser, der ville blive tale om; endvidere dette, at familier med flere børn end de 1,3, der regnes med i pristalsfamilien, således ville tjene på prisnedsættelsen. Jeg mener altså at have lov til at sige, at der ingen tendens var i nogen henseende til at ville ramme lønmodtagerne.

Men disse forslag blev altså afvist. I stedet for fremsatte socialdemokratiet forslag om en almindelig 5 pct.s omsætningsafgift udenfor pristallet. Når jeg siger en almindelig omsætningsafgift, er jeg mig bevidst, at husleje, levnedsmidler og visse offentlige ydelser skulle være udenfor, men en omsætningsafgift dog i et sådant omfang, at den ville betyde ca. 450 mill. kr. og ville andrage vel en 7—8 points af pristallet. Derfor synes jeg heller ikke, det er logisk, når socialdemokratiet nu blankt går imod den såkaldte stødpude, som regeringen foreslår. En sådan omsætningsafgift udenfor pristallet betyder jo også en art stødpude.

Må jeg sige som min opfattelse, at der i stadig stigende kredse af befolkningen jo breder sig en ængstelse over pristallets hele karakter og indhold, man synes at blive klar over konsekvensen, og derfor tror jeg, det vinder genklang i store kredse, når der nu foreslås nedsat et udvalg til at undersøge pristallet, det indhold, det har, og dets konsekvenser. Jeg tror, det vil være muligt at vinde ørenlyd for den betragtning, at som det nu går, kan det ikke fortsætte.

Jeg kan f. eks. nævne, at jeg lige har modtaget en henvendelse fra De samvirkende danske Husmoderforeninger samlet til møde i København, som henstiller til regeringen, at udregningen af det kommende pristal udelukkende baseres på livsforholdene. Jeg nævner dette, fordi det dog er noget, der også taler for det, jeg pegede på, og jeg lagde med stor interesse mærke til, at selv det ærede medlem

hr. H. C. Hansen var inde på, at alt trods alt ikke er så helt ideelt på disse områder. Det ærede medlem sagde: „Det skal straks indrømmes, at pristalsreguleringen af lønningerne, som det meste andet menneskeværk, er behæftet med mangler“, og det ærede medlem tilføjede, at „det jo var en kendt sag, at der er mange lande, der ikke har fulgt denne vej“, o. s. v.

Jeg ser i denne udtalelse ikke andet eller mere end en erkendelse af, at vi står overfor et problem, der griber ind overalt, og som også i arbejderkredse begynder at vække ængstelse. Derfor forbavtede det mig, at det ærede medlem så kategorisk afviste den tanke, der ligger i regeringens forslag. Det må dog stå ganske klart, at pengenes stadig mindre værdi og købeevne i første række rammer dem, der ikke har fast ejendom, hvadenten denne ejendom nu er behæftet med gæld eller ikke.

De forslag, der nu foreligger om et pristop for visse varer, som sælges på hjemmemarkedet, såsom smør, flæsk, konsummælk og fløde, og en kornlov med de priser, der er foreslået, betyder jo ikke blot en stabilisering, men en reel nedgang i indtægterne for store dele af landbrugserhvervet, og det er derfor ikke rigtigt, når det ærede medlem siger, at det er et ringe offer, der er tale om. Det er det ikke. Hvis vi kun får en lille import af korn, så er en kornlov et helt fantastisk stærkt indgreb i den enkelte landmands produktions- og indtjeningsmuligheder. Jeg vil gerne understrege dette, fordi jeg ikke er helt sikker på, det står klart for alle, hvad det har at betyde for vort land, at landbruget har været i stand til at øge sin produktion i den udstrækning, som sket er. Man behøver jo bare at tænke på, hvad det ville betyde, hvis landbruget her i landet, som tilfældet er i andre lande, skulle leve og virke på et niveau, hvor det skulle have subsidier. Der er altså tale om et offer, der er meget betydeligt.

På de andre områder behøver jeg kun at henvise til det, den højtærede finansminister sagde i sin forelæggelsestale om administrationen af prisloven med det formål at forhindre en forøgelse af avancerne og dermed, hvis jeg må bruge udtrykket, stabilisere fortjenester og avancer indenfor byerhvervene. Det vil altså sige, at vi fra regeringens side har taget konsekvenserne af, at vi ikke kunne få flertal for at fastlægge visse priser og lønninger på et lavere niveau, og derfor nu foreslår en stabilisering på det niveau, der foreligger i dag. Om det forslag, vi har stillet om lønningerne, er der dog det at sige, at vi nøjes med at foreslå en stød-